

Dosarul nr.2r-763/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N. Mazur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Buhnaci, Iu. Cotruță, N.Simciuc)

DECIZIE

24 decembrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Leonid Ghincul,
în cauza civilă cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de
Casa de Comerț „Aqua Trade” Societate cu Răspundere Limitată împotriva
Societății cu Răspundere Limitată „Dolceland” și Leonid Ghincul privind încasarea
datoriei,

împotriva încheierii din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de
către Leonid Ghincul ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 04 decembrie 2018 CC „Aqua Trade” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SRL „Dolceland” și Leonid Ghincul, solicitând încasarea în mod
solidar din contul pârâților a datoriei în sumă de 840 de lei, suma amenzii calculate
la suma datoriei în mărime de 84 de lei, penalitatea de întârziere în sumă de 756 de
lei și cheltuielile de judecare a cauzei alcătuite din asistența juridică în sumă de 3000
de lei, cât și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 270 de lei, iar în
total suma de 4950 de lei.

Prin hotărârea din 05 februarie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, a
fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de CC „Aqua Trade” SRL.

S-a încasat de la SRL „Dolceland” și Leonid Ghincul, în mod solidar, în
beneficiul CC „Aqua Trade” SRL suma datoriei de 840 de lei, amenda calculată –
84 de lei, penalitatea de întârziere – 756 de lei, taxa de stat achitată de 270 de lei,
cheltuielile pentru asistență juridică de 1000 de lei, în sumă totală de 2950 de lei.

În rest cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de
2000 de lei, s-a respins ca neîntemeiată.

La 09 iulie 2019 Leonid Ghincul a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. A solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului și admiterea apelului, cu casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea apelantului Leonid Ghincul de repunere în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat de Leonid Ghincul, în cauza civilă cu valoare redusă, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 15 noiembrie 2019 Leonid Ghincul a declarat recurs împotriva încheierii din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, rejudecată cauza, să fie pronunțată o decizie nouă prin care să fie repus în termen pentru declararea apelului. Totodată a solicitat casarea integrală a hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, aceasta fiind pronunțată eronat, în baza aprecierii greșite a circumstanțelor cauzei și aplicării eronate a normelor de drept material.

A menționat că de către instanța de apel a fost greșit reținut faptul că adresa sa este xxxxx or aceasta este sediul persoanei juridice SRL „Dolceland”. În această ordine de idei reclamantul urma până a depune cererea de chemare în judecată să verifice care este adresa sa de domiciliu ca persoană fizică, or acțiunea a fost depusă împotriva la doi pârâți.

A susținut că reclamantul abuziv a indicat în cerere precum că adresa sa este xxxxx, iar instanța de judecată fără a verifica dacă are domiciliu pe această adresă a îndeplinit toate acțiunile procesuale de înștiințarea sa anume pe această adresă.

A specificat că despre existența hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 05 februarie 2019 a aflat la 25 iunie 2019 când s-a prezentat la executorul judecătoresc Parfentiev Liliana în legătură cu blocarea contului său bancar și a primit copia încheierii nr.066-595/19 din 28 martie 2019 privind intentarea procedurii de executare și a titlului executoriu în care la fel este indicată o adresă pe care nu a locuit niciodată și unde nu are înregistrare. Consideră că nu a fost înștiințat legal despre emiterea hotărârii, iar toate acțiunile instanței au fost condiționate de comportamentul de rea-credință a reclamantului care nu a aflat până la depunerea acțiunii în instanță care este adresa sa de domiciliu.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 23 octombrie 2019 și expediată participanților la proces la 25 octombrie 2019, însă lipsesc date privind recepționarea încheierii de către părțile la proces.

Prin urmare, recursul declarat la 15 noiembrie 2019 a fost depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

La 11 decembrie 2019 în adresa intimaților a fost expediată copia recursului declarat de Leonid Ghincul, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs, însă referință nu a fost depusă.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei s-a stabilit că, la 05 februarie 2019 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de CC „Aqua Trade” SRL, și s-a încasat de la SRL „Dolceland” și Leonid Ghincul, în mod solidar, în beneficiul CC „Aqua Trade” SRL suma datoriei de 840 de lei, amenda calculată – 84 de lei, penalitatea de întârziere – 756 de lei, taxa de stat achitată de 270 de lei, cheltuielile pentru asistență juridică de 1000 de lei, în sumă totală de 2950 de lei. În rest cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică de încă 2000 de lei, s-a respins ca neîntemeiată (f.d.40, 55-58).

La 15 februarie 2019 copia dispozitivului hotărârii a fost expediată în adresa părților la proces, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție a corespondenței și informației de pe site-ul Poștei Moldovei, serviciul Track/Trace, anexate la materialele cauzei (f.d. 41), fiind recepționat de către Leonid Ghincul la 20 februarie 2019 (f.d. 43).

Așa fiind, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 06 februarie 2019, ziua imediat următoare datei când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe, având în vedere că ziua survenirii evenimentului nu se ia în considerare la calcularea termenului, și a expirat la data de 07 martie 2019, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

Contrar normelor procedurale enunțate mai sus, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe a fost depusă de Leonid Ghincul abia la 09 iulie 2019,

respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Leonid Ghincul odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a prezentat careva probe în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, limitându-se doar la menționarea formală că nu a fost înștiințat legal despre examinarea litigiului, că nu locuiește pe adresa menționată în actele cauzei civile, și că a aflat despre existența hotărârii judecătorești, când a fost citat la executorul judecătoresc.

Potrivit art. 116 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, Colegiul cercetând materialele dosarului, remarcă că, cererea de chemare în judecată depusă de CC „Aqua Trade” SRL a fost examinată în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă. Deși cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate nu au fost recepționate de către părți, însă dispozitivul hotărârii a fost recepționat de către Leonid Ghincul la 20 februarie 2019 pe adresa xxxxxxx, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 43).

Astfel având cunoștință despre examinarea cauzei civile inițiate la cererea CC „Aqua Trade” SRL, recurentul urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Van Harn vs Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt ignorat de acesta și care în consecință a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului or, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ca urmare a expirării termenului de atac incontestabil ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că nu poate fi reținut argumentul recurentului, precum că nu a fost înștiințat despre existența litigiului în cauză, or dânsul nu locuiește și nu are înregistrare pe adresa indicată în actele cauzei civile și anume xxxxxx La acest segment Colegiul menționează că deși Leonid Ghincul invocă că nu locuiește pe adresa xxxxxx recurentul contrar prevederilor art.116 alin. (3) Cod de procedură civilă, nu a prezentat careva înscrisuri ce ar fi confirmat o altă adresă de domiciliu. Totodată recurentul nu a expus careva argumente sau obiecții referitor la recepționarea de către el a dispozitivului hotărârii din 05 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru pe adresa xxxxxxxx (f.d. 43).

Colegiul menționează că, art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu condiționează termenul de 30 de zile de declarare a apelului din data aducerii la cunoștință a dispozitivului hotărârii, dar din data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, Colegiul reține că recurentul în cazul dat nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile cînd personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Instanța de apel întemeiat a conchis asupra necesității respingerii cerinței de repunere în termen a cererii de apel, în cazul în care nu au fost prezentate motive întemeiate pentru repunerea în termen, cât și probe în acest sens.

Soluția de respingere a cererii de repunere în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și în așa mod ar implica încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova, Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 23 octombrie 2019, deoarece apelantul nu și-a exercitat fără motive întemeiate drepturile sale procedurale, iar în consecință Curtea de Apel Chișinău a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a fi reținute și prevederile art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sanțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele indicate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Leonid Ghincul.

Se menține încheierea din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Casa de Comerț „Aqua Trade” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Dolceland” și Leonid Ghincul privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh